Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001735

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 30-04-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Личова Тетяна Юріївна
2. Tetiana Lychova

Кваліфікація: 015

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4008-9305

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 015

Назва наукової спеціальності: Професійна освіта (за спеціалізаціями)

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Теорія і методика професійної освіти

Дата захисту: 28-06-2024

Спеціальність за освітою: 015 Професійна освіта

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ID 5535

Повне найменування юридичної особи: Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка

Код за ЄДРПОУ: 02125527

Місцезнаходження: вул. Києво-Московська, буд. 24, Глухів, Глухівський р-н., 41400, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка

Код за ЄДРПОУ: 02125527

Місцезнаходження: вул. Києво-Московська, буд. 24, Глухів, Глухівський р-н., 41400, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14, 14.35, 14.35.07

Тема дисертації:

1. Формування фахової компетентності майбутніх бакалаврів з агроінженерії у професійній підготовці.

2. Forming the professional competence of the future Bachelors in agricultural engineering in professional training.

Реферат:

1. У дисертації розв'язано актуальне наукове завдання щодо формування фахової компетентності майбутніх бакалаврів з агроінженерії у професійній підготовці. У результаті аналізу наукової літератури та чинної нормативно-правової бази виявлено, що проблема формування фахової компетентності майбутніх бакалаврів з агроінженерії не є новою, проте потребує подальшого розроблення, оскільки процеси глобалізації та цифровізації змінили світові економічні відносини та структуру промисловості, висуваючи нові вимоги до якості робочої сили на ринку праці та підвищуючи вимоги до кваліфікації в більшості професій, зокрема й в аграрному секторі. У сучасних умовах розвитку аграрного ринку праці ключовим завданням є переосмислення змісту фахової компетентності майбутніх бакалаврів з агроінженерії, зокрема системи фахових знань, умінь та навичок, системи цінностей та професійних якостей, необхідних для

провадження професійної діяльності у виробничих умовах, що мають тенденцію змінюватися. У процесі дослідницького пошуку уточнено сутність базового поняття «фахова компетентність майбутнього бакалавра з агроінженерії», яке потрактовано як здатність особи до розв'язання актуальних професійних завдань та ефективної роботи в аграрній галузі, що базується на комплексі фахових знань, умінь, навичок, особистісних якостей, способів мислення, поглядів та ціннісному ставленні до професії агроінженера. У структурі фахової компетентності майбутніх бакалаврів з агроінженерії визначено компоненти (ціннісно-мотиваційний, когнітивний, діяльнісний та рефлексійно-оцінювальний), які є взаємопов'язаними та динамічними в контексті взаємного впливу та доповнення один одного, повною мірою відображають сутність фахової компетентності майбутніх бакалаврів з агроінженерії та характеризують феномен як цілісне системне утворення; визначено критерії її сформованості та відповідні показники: ціннісно-мотиваційний (показники: позитивна мотивація до оволодіння фахом; фахові цінності; фахові інтереси); когнітивний (показники: загальнотехнічні, техніко-технологічні, аграрно-екологічні, економіко-управлінські знання); діяльнісний (показники: фахові вміння; фахові навички; професійне мислення і поведінка (сформованість гнучких навичок: здатність критично мислити, аналізувати й розв'язувати проблеми, приймати рішення, уміння працювати в команді, комунікативні навички, тайм-менеджмент тощо); професійно-особистісні якості) та рефлексійно-оцінювальний (показники: здатність до рефлексії; спрямованість на самовдосконалення та саморозвиток; самоосвіта та саморозвиток); окреслено рівні сформованості фахової компетентності майбутніх бакалаврів з агроінженерії: високий, середній, низький. Аналіз наукового доробку вчених та результати експертного оцінювання уможливили виявлення та обґрунтування педагогічних умов формування фахової компетентності майбутніх бакалаврів з агроінженерії у професійній підготовці: формування позитивної мотивації майбутніх фахівців щодо опанування обраної професії; оновлення змісту професійної підготовки майбутніх бакалаврів з агроінженерії; впровадження інноваційних технологій у професійну підготовку майбутніх бакалаврів з агроінженерії; формування гнучких навичок майбутніх агроінженерів. У процесі наукового пошуку розроблено та теоретично обґрунтовано структурно-функціональну модель формування фахової компетентності майбутніх бакалаврів з агроінженерії у професійній підготовці як логічний конструкт, що унаочнює процес формування зазначеного феномену та охоплює чотири взаємопов'язані блоки (цільовий, субєктний, змістово-технологічний, результативний). Розроблено методику формування фахової компетентності майбутніх бакалаврів з агроінженерії у професійній підготовці, срямовану на формування всіх компонентів досліджуваної компетентності в процесі виконання різних видів аудиторної та самостійної роботи з використанням традиційних та інноваційних (інтерактивних, цифрових та проєктного навчання) педагогічних технологій та інструментів, що уможливлює вдосконалення професійної підготовки майбутніх бакалаврів з агроінженерії шляхом реалізації виявлених педагогічних умов. Репрезентовано особливості організації експериментального дослідження щодо перевірки дієвості педагогічних умов формування фахової компетентності майбутніх бакалаврів з агроінженерії в професійній підготовці. Аналіз та узагальнення його результатів засвідчили позитивну динаміку в рівнях сформованості всіх компонентів фахової компетентності майбутніх бакалаврів з агроінженерії в експериментальних групах. Статистичний аналіз результатів педагогічного експерименту підтвердив об'єктивність змін, що стало підставою для висновку щодо дієвості обґрунтованих педагогічних умов формування фахової компетентності майбутніх бакалаврів з агроінженерії у професійній підготовці.

2. The dissertation provides the solution to the actual scientific assignment regarding forming the professional competence of the future Bachelors in agricultural engineering in professional training. As a result of the analysis of scientific literature and the current legal framework in the context of the professional training of future Bachelors in agricultural engineering, it was found that the problem of forming their professional competence is not new, but requires further development, since the processes of globalization and digitalization have changed the world economic relations and structure industry, setting new requirements for the quality of the labor force and increasing the qualification requirements in most professions, in particular in the agricultural sector. In the modern conditions of the development of the agricultural labor market, the key task is to rethink the content of the professional competence of the future Bachelors in agricultural engineering, in particular the system of

professional knowledge, abilities and skills, the system of values and professional qualities necessary for implementing the professional activities in production conditions that tend to change. In the process of research search and generalization of its results, the essence of the basic concept “professional competence of the future Bachelor of agricultural engineering” was clarified, which was interpreted as the ability of a person to solve current professional tasks and effective work in the agricultural industry, which is based on a complex of professional knowledge, abilities, skills , personal qualities, ways of thinking, views and values towards the profession of an agricultural engineer. In the structure of professional competence of future Bachelors in agricultural engineering, components (value-motivational, cognitive, activity-based and reflective-evaluative) are defined, which are interconnected and dynamic in the context of mutual influence and complement each other, fully reflect the essence of professional competence of future Bachelors in agricultural engineering and characterize the phenomenon as a whole system unit; criteria for its formation and corresponding indicators are defined: value-motivational (indicators: positive motivation to master the profession; professional values; professional interests); cognitive (indicators: general technical knowledge; technical and technological knowledge; agrarian-ecological knowledge; economic and managerial knowledge); activity-based (indicators: professional skills; professional skills; professional thinking and behavior (formation of soft skills: ability to think critically, analyze and solve problems, make decisions, ability to work in a team, communication skills, time management, etc.); professional and personal qualities) and reflective-evaluative (indicators: ability to reflect; focus on self-improvement and self-development; self-education and self-development); the levels of its formation are outlined: high, medium, low. The analysis of the scientific works and the results of expert evaluation made it possible to identify and theoretically substantiate the pedagogical conditions for forming the professional competence of future Bachelors in agricultural engineering in professional training: forming positive motivation of future specialists for mastering the chosen profession; updating the content of professional training of future Bachelors in agricultural engineering; introducing innovative technologies in professional training of future Bachelors in agricultural engineering; forming soft skills of future agricultural engineers. In the process of scientific research, the structural and functional model of forming the professional competence of future Bachelors in agricultural engineering was developed and theoretically substantiated as a logical construct that visualizes the process of formation of the specified phenomenon and covers four interrelated blocks (target, subject, content-technological, effective). The methodics of forming the professional competence of future Bachelors in agricultural engineering has been developed. It enables improvement professional training of future bachelors in agricultural engineering by implementing identified pedagogical conditions. The peculiarities of organizing of the experimental study are presented. The analysis and generalization of its results showed positive dynamics in the levels of formation of all components of the professional competence of future Bachelors in agricultural engineering in the experimental groups. The statistical analysis of the results of the pedagogical experiment confirmed the objectivity of the changes, which became the basis for a conclusion about the effectiveness of substantiated pedagogical conditions of forming the professional competence of future Bachelors in agricultural engineering in professional training.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Kovalchuk V., Lychova T., Reva S. Implementation of Practice-oriented Approach in the Training of Future Bachelors in Agricultural Engineering. Society. Integration. Education : proceedings of the International

Scientific Conference. May 28th–29th, 2021, Rezekne. Vol. I. Higher Education. 2021. С. 327–338.
- Личова Т. Модель формування фахової компетентності майбутніх бакалаврів з агроінженерії у професійній підготовці. Актуальні питання гуманітарних наук : міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика». 2020. Т. 4, № 30. С. 113–119. https://doi.org/10.24919/2308-4863.4/30.212565.
- Личова Т. Ю. Педагогічні умови формування фахової компетентності майбутніх бакалаврів з агроінженерії у професійній підготовці. Вісник Університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Педагогіка і психологія». Педагогічні науки. 2023. № 1 (25). С. 70–79. https://doi.org/10.32342/2522-4115-2023-1-25-8
- Личова Т. Сучасні вимоги до підготовки майбутніх агроінженерів в контексті розвитку ринку праці. Актуальні питання гуманітарних наук : міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика». 2023. Т. 2, № 63. С. 235–241. https://doi.org/10.24919/2308-4863/63-2-38
- Личова Т. Форми і методи формування фахової компетентності майбутніх бакалаврів з агроінженерії у професійній підготовці. Journal of Innovations and Sustainability. 2023. 7 (2), 04. https://doi.org/10.51599/is.2023.07.02.04
- Личова Т. Ю. Методика формування фахової компетентності майбутніх бакалаврів з агроінженерії у професійній підготовці. Теорія і практика професійного становлення фахівця в інноваційному освітньому середовищі : колективна монографія. Дніпро : ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля», 2023. С. 210–240.
- Пришва Т. Ю. До питання стимулювання творчої активності учнів ПТНЗ. Підготовка майстра виробничого навчання, викладача професійного навчання до впровадження в освітній процес інноваційних технологій : матеріали всеукр. науково-метод. семінару (м. Глухів, 6 квітня 2017 р.). Глухів : РВВ Глухівського НПУ ім. О. Довженка, 2017. Ч. 2. С. 84–87.
- Пришва Т. Ю. Впровадження засобів STEM-технологій в освітній процес. Глухівські наукові читання – 2018. Актуальні питання суспільних та гуманітарних наук : матеріали VIII міжнар. інтернет-конф. молодих учених і студентів (м. Глухів, 4–6 грудня 2018 р.). Глухів, 2018. С. 39–40.
- Пришва Т. Актуальність застосування засобів STEM-технологій в освітньому процесі. Тенденції розвитку професійної та технологічної освіти в умовах ринку праці : матеріали міжнар. інтернет-конф. молодих учених і студентів (м. Суми, 3 квітня 2019 р.). Суми : Вінниченко М. Д., 2019. С. 220–224.
- Личова Т. Ю. Формування професійної компетентності майбутніх агроінженерів у процесі фахової підготовки. Підготовка майстра виробничого навчання, викладача професійного навчання до впровадження в освітній процес інноваційних технологій : матеріали ІІІ всеукр. наук.-метод. семінару (м. Суми, 1 лист. 2019 р.). Суми : Вінниченко М. Д., 2019. С. 171–175.
- Pryshva T. The relevance of using STEM-technologies in the educational process. The 21st Century Challenges in Education and Science : матеріали VII науково-педагогічних читань молодих учених, магістрантів, студентів іноземними мовами / за заг. ред. Н. М. Лавриченко. Глухів, 2019. Вип. 7.
- Личова Т. Застосування інноваційних педагогічних технологій навчання у процесі професійної підготовки майбутніх агроінженерів. Освітні інновації: філософія, психологія, педагогіка : збірник наукових статей у 2-х томах / за заг. ред. О. В. Зосименко. Суми : ФОП Цьома С. П., 2019. Т. 1. С. 117–121.
- Lychova T. Using innovative pedagogical technologies in the process of future agricultural engineer training. The 21st Century Challenges in Education and Science : матеріали VIII науково-педагогічних читань молодих учених, магістрантів, студентів іноземними мовами / за заг. ред. Н. М. Лавриченко. Глухів, 2020. Вип. 8.
- Личова Т. Ю. Шляхи розвитку фахової компетентності педагогів професійної школи. Інноваційні моделі розвитку науково-методичної компетентності педагогів професійної школи у системі безперервної освіти : електронний зб. матеріалів всеукр. наук.-практ. інтернет-конференції (м. Біла Церква, 11 грудня 2019 р.) / за заг. ред. С. В. Соболєвої, С. С. Шевчук, І. В. Арестової. Біла Церква : БІНПО ДЗВО «УМО»

НАПН України, 2020. С. 116–121.

- Личова Т. Формування фахової компетентності майбутніх агроінженерів. Освіта XXI століття: молодіжний вимір : матеріали звітної науково-практичної конф. здобувачів освіти (ОНС «Доктор філософії») (м. Глухів, 6–7 лютого 2020 р.). 2020. С. 94–97.
- Личова Т. Педагогічні умови формування фахової компетентності майбутніх агроінженерів. Актуальні проблеми вищої професійної освіти : збірник наукових праць / за заг. ред. Л. В. Барановської. Київ : НАУ, 2020. С. 118–121.
- Личова Т. Проблема підготовки агроінженерів у сучасних умовах розвитку ринку праці. Современная научная идея ‘2020 : сборник тезисов. (м. Мінськ, 7 жовтня 2020 р.). 2020. С. 57–59. URL: https://www.sworld.com.ua/konferbe13/be13-sbor.pdf.
- Личова Т. Ю. Використання інноваційних технологій у професійній підготовці агроінженерів. Інноваційні моделі розвитку науково-методичної компетентності педагогів професійної і фахової передвищої освіти: досвід, проблеми, перспективи : зб. матеріалів міжнар. конф. з онлайн-трансляцією (м. Біла Церква, 20 травня 2021 р.) / за заг. ред. А. Б. Єрмоленка, В. С. Кулішова, С. С. Шевчук. Запоріжжя : Вид. ФОП Мокшанов В. В., 2021. С. 230–235.
- Личова Т. Ю. Професійна підготовка майбутніх бакалаврів з агроінженерії в умовах дистанційного навчання. Scientific practice: modern and classical research methods : collection of scientific papers «□□ГО□» with Proceedings of the III International Scientific and Practical Conference, Boston, September 16, 2022. Boston–Vinnytsia : Primedia eLaunch & European Scientific Platform, 2022. P. 137–139.
- Личова Т. Ю. Дослідження змісту структури фахової компетентності майбутніх агроінженерів. Технологічна і професійна освіта: проблеми і перспективи : матеріали III міжнар. наук.-практ. конф. (м. Глухів, 21 жовтня 2022 р.). Глухів, 2022. С. 353–355.
- Личова Т. Ю. Інноваційні педагогічні технології як засіб підвищення якості освітнього процесу в закладах вищої освіти. Інформаційні технології в освіті, науці і виробництві (ІТОНВ-2023) : тези доп. IX міжнар. наук.-практ. конф. з проблем вищ. освіти і науки (м. Луцьк, 25–26 травня 2023 р.). Луцьк, 2023. С. 113–117.
- Личова Т. Ю. Діджиталізація освітнього процесу професійної підготовки майбутніх бакалаврів з агроінженерії. Цифрова трансформація та діджитал-технології для сталого розвитку всіх галузей сучасної освіти, науки і практики : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Ломжа, 26 січня 2023 р.). Łomży, 2023. С. 253–258.
- Личова Т. Ю. Формування конкурентоспроможності майбутніх фахівців ЗВО. Соціокультурний дискурс глобалізованого світу: наука, освіта, комунікація : матеріали XI міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 27 квітня 2023 р.). Київ, 2023.
- Личова Т. Ю. Використання цифрових технологій в професійній підготовці майбутніх бакалаврів з агроінженерії. Інноваційні технології при підготовці фахівців агропромислового комплексу в умовах повоєнної розбудови України : всеукраїнська наук.-практ. інтернет-конференція (м. Біла Церква, 28 вересня 2023 р.).

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0122U002010

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ткаченко Наталія Миколаївна

2. Nataliia Tkachenko

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1879-9159

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка

Код за ЄДРПОУ: 02125527

Місцезнаходження: вул. Києво-Московська, буд. 24, Глухів, Глухівський р-н., 41400, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ковальчук Василь Іванович

2. Vasyl Kovalchuk

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5006-573X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа Науково-методичний цент вищої та фахової передвищої освіти

Код за ЄДРПОУ: 38282994

Місцезнаходження: вул. Смілянська, 11, Київ, 03151, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тітова Олена Анатоліївна

2. Olena Titova

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6081-1812

Додаткова інформація: ;https://scholar.google.com.ua/citations?user=-W7qULMAAAAJ&hl=en;https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57203678936

Повне найменування юридичної особи: Інститут професійної освіти Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 34288275

Місцезнаходження: провулок Віто-Литовський, буд. 98-а, Київ, 03045, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лаврентьєва Олена Олександрівна
2. Olena Lavrentyeva

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0609-5894

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Вищий навчальний заклад "Університет імені Альфреда Нобеля"

Код за ЄДРПОУ: 20201672

Місцезнаходження: вул. Січеславська Набережна, буд. 18, Дніпро, Дніпровський р-н., 49000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Самусь Тетяна Володимирівна
2. Tetiana Samus

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1575-6989

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка

Код за ЄДРПОУ: 02125527

Місцезнаходження: вул. Києво-Московська, буд. 24, Глухів, Глухівський р-н., 41400, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Опанасенко Віталій Петрович
2. Vitalii Opanasenko

Кваліфікація: к. пед. н., доцент, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0263-8975

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка

Код за ЄДРПОУ: 02125527

Місцезнаходження: вул. Києво-Московська, буд. 24, Глухів, Глухівський р-н., 41400, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Курок Віра Панасівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Курок Віра Панасівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Данильченко Ірина Григорівна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна